

reducció aferètica *Mer*, que no es produí a Mallorca, tingué influència decisiva en les formes.

Acabo remetent a les dades antigues que dona Alsius, referents a St. Medir del te. de St. Gregori i Cartellà, veïns de Girona; i també a algunes entre les d'Amer mateix, que semblen demostrar cert grau de relació antiga, i fins prelatió, entre un antic monestir de Sant Emeteri, i el d'Amer. ¿Pogué això també influir en l'evolució fonètica d'AMERIUS > Amer? No, passat que contribuís més a accentuar el caràcter cultista de l'evolució fonètica del nom *Amer*.

¹ En el fons no és més que una variació d'aquesta derivació adjectival, la designació *vallis* (o fluvium) *Ameria*, *-era*, que consta, des de l'any 840, en docs. dels Ss. IX i X: «S. M^a --- vallis *Amera* --- super fluvium qui d^r. *Ameira* --- *Amera* ---» a. 949, en la consagració de l'església (Villanueva, *Vi. Li.* XIX, XX, XXI); «Domus S. Ma. secus fluvium *Ameria*» a. 840; «domus S. Ma. secus flu. *Ameria*» 860 (*Esp. Sagr.* XLV, 320, 322); també publicats, amb llurs variants, per Monsalv. XI, 173, i Villan. XIV, 308. —

² Les seves arrels llunyanes (com les de tants NPP romans) potser eren etrusques més que italo-indoeuropees: Pieri cita *Amre*, *-ries* en fonts etrusques, que així expliquen els NLL toscans, *Ambra*, *Ambrella* (*Topon. Arno*, 18). — ³ Tractant-se d'un NL de l'Alta Catalunya, on s'ha demostrat que n'hi ha tants d'origen antroponímic germ. (cf. E. T. C. I, 32-54), no seria prudent oblidar-se aquí que hi ha un parònim germànic AMHARI (Först. 88): compost de les arrels AM- + -HARI. També és possible que en la nostra alta Ed. Mj. un seu descendent *Amer* hi influís, superposant-se amb l'evolució del NL *Amer*. Factor auxiliar, però, que no hi crec tan influent com el del semicultisme.

Amerador, V. *Amadòrio* *Amet* (Silla, Bunyola etc.), V. *Abmed*

AMETLLA, l'

No havent-hi problemes etimològics ni lingüístics en aquest repetit NL, que té origen i història iguals al de l'apel·latiu, en donarem només informació sumària.

L'Ametlla de Merola agr. de Puig-reig. PRON. *lám-mélla* Borredà (1920), Santpedor (1932). DOC. ANT. *Ipsa Amendula* 888 (*Marca Hi.* 818); «quadra de la Melna» 1359 (*CoDoACA* XII, 69).

Ametlla ant., Urgellet, *Amindola* a. 867 (Baraut, *Tresponts* 1.4.7; *Amindula* 1025; *Amindola* 1034; *Ammilla* 1064 (*BABL* VI, 354; VIII, 420, 422, 434); *Amigdula* GGC 541.

Barranc de la *Mella* o *Almella* te. Güel (XIX, 22.15). *L'Ametlla* del Vallès. PRON. *l ammélla*. DOC. ANT. *Amigdala* 903 Mas (N. H. Bna. XI, 61-63); 906 (Hi. Lgd. V, 115); *Amindola* 931, *Amigdala* 1123, *Amenola* 1145 (Mas, l. c.); *Amenola* 1171 (*Cart. St. Cugat* III, 239); *Amenla* 1192 (ib. 323); *Ça Ammela* 1331, i *Çamela* 1339 (*Mi. Griera* I, 376, 388); *Samenla* 1359 (*CoDoACA* XII, 11).

L'Ametlla de Segarra. PRON. *L'Amélla* Valfogona, *l'amélla* Freixenet, 1920; gentilici *amellén*s Belltall (1920). DOC. ANT. *Illa Amenla* 1075; *Amenla* 1078 (Arx. Sols.); *Samenla*, *Lamenla* 1359 (*CoDoACA* XII, 40, 56). MiretS, *BABL* II, 1903, 109-115, publicà una notícia històrica d'aquest llogaret, en la qual cita les mencions *Amigdala* 1077, *Amela* 1165, *Amenla* 1239.

L'Ametlla te. Fontllonga (Noguera). PRON. MOD. *l ammélla* Àger (1920). DOC. ANT. «de *Mindula*» a. 1162 (Kehr, *Papsturk.* 377); *Zamenla* 1245 (MiretS, *TemplH*, 214); *la Menla* 1359 (*CoDoACA* XII, 25).

L'Ametlla de Mar. PRON. POP. *ammélla* a l'Ametlla; *amélla* Perelló. *Lə kála* Cambrils; *lə kála* als pescadors de Vilanova i Ge., junt amb *L'Ametlla*, segons l'edat, com també a l'Ametlla. Casac. 1920. «Estos homes de la *kála*», oït a Tortosa, i un altre, més tard, digué *l amélla* a Tortosa mateix (1935). Gentilici: *kalérus* Cambrils i pescadors de Vilanova i Ge., *kaléros* al Perelló i a l'Ametlla, 1920; «este *kaléro* ---» Tortosa 1935.

DOC ANT. Només trobo les formes que li dona la GGC: *Atmetlla* o *La Atmetlla* (pp. 739, 740, 164).

Mas d'*Ametlla* a La Llècua de Morella. PRON. *Amélla* Hortells, Llècua, Albocàsser (XXVII 192.2, 192.8, 165.12, 160.7, 166.10; 166.14; XXVIII, 933.6); *La Torre méla* Forcall (XXVII, 196.8). DOC. ANT. Johan i Ramon *Ametla* i altres *Ametla*, propietaris del Moxàquer, 1443, Cpbr. Milian, f° 49r^o.

³⁰ Molí i Mas d'*Alméla* a Coves de Vinr. (XXVIII, 141.8, 135.25).

Alq. i Fila d'*Arméla*, ja antiga (200 o més anys), a la Creu Cuberta, te. València (J. G. M., 1962).

Partida de *imélla* Dénia (XXXIII, 76.17).

³⁵ Notícia sumària de DERIV. *La Mellera* any 1554, a Roda d'Isàvena (Moner, *Bibl. Escr. Rbg.* 97). *Coll Metller* a la Clusa (Ross.). *Ametler* bastants a Val. i Mall. *L'Ametleral* Pinós de Mon., *L'Almetleral* Benimarfull. *L'Ametlló* a Embonui: sobretot tenint en compte que Embonui no és lluny de l'alta vall de Cabó [antigament *Nempas*], em pregunto si no hem de rectificar en *Amedlo* un doc. de 1009 (*BABL* VIII, 419) on l'erudit ha imprès «in vale *Nempas* in vila *Andelo*».

⁴⁵ *Amil*, *La Foia Amil*, te. Culla (Mae.) (XXVIII, 71.14), de l'àr. *zubja al-mil* 'la clotada de la milla' (amb traducció parcial de *zubja* + àrab *mil* «miliarium» (*RMa*, p. 200).

Amiuges, *Coma d'~*, terme Espot-Boí, V. *TopVBoí* II, 6.

Los Amixers, Barranc dels ~ (o *Mix*-), te. Torroja Prio. XII, 101. Sembla àrab *'amšār* «couche, planche (terme de jardinage)».

Amonte pall. E. T. C. I, 123 i 150, V. *Mont*. *Amo(r)*, *Pla del Mas d'amó* Juncosa Garr. (XII, 7.14). Amb el qual potser cal ajuntar *Penya de l'Amor* a Benassal (XXIX, 48.5), admetent que tots dos (o almenys el primer), deuen venir del NP àr. °*Ammūr* GGAig., de la fecunda arrel antroponímica °*mr* (nou noms en Hess, 41).